

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
-- dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu trilunic 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodieniole si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea dirigitá a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de

linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Invitare de prenumeratiune.

Krach-ulu, neinduratulu Krach,
pre multi au pusu in cuiu, pre
multi i-au facutu desculti!

A supra nóstra inse n'a eser-
ciatu neci o presiune.

Firm'a nóstra e totu cea vechia,
creditulu si credeulu nostru, e
totu celu de pana acuma!

Nu intardiati dara, ci me pre-
numerati, cá banii vosti la mine
nu se voru pierde! Voru fi in
in locu siguru, si voru aduce procente mari!

Gur'a Satului.

Gratulatia la anulu nou,

— Devotata lui „Gur'a Satului” —

Frate Gur'a-Satului,
D'in urbea Aradului!
Tu esti omu marinimosu,
Pentru totu ce e frumosu:
Mi-ai espedatu fóia ta,
Pe sêpte-dieci si treilea,
For' plata-prenumerare,
For' a pretinde parale;
Deci, dreptu remuneratiune,
Ti tramitu inchinatiune,
Si ridicandu unu pocalu,
Cu vinu rosú dela délu, —

Ti poftescu, d'in naravu vechiu:
Trei buti pline de curechiu,
Sêpte slaniri, carnati lungi,
Pone tómn'a sà te-ajungi;
Cotarci pline cu malaiu,
Cepe multe, si multu aiu,*)

Caru nou, bine ferecatu,
Plugu alesu si inferatu,
Patru vaci si boi frumosi;
Sêpte gaini si-unu cocosiu,
Gasce albe, multe oi,
Diece retie, duoi retioi,
Siesq scrófe cu porcei —
Cu porcariulu dupa ei;
Si sà-ti imple tutcele
Curtea si gradinele.
Multa róda vieloru,
Vremi bune ogóreloru.
Balvani grosi lungi, d'in paduri,
Fenu si paie d'in campuri,
Cóse, seceri, furci si greble,
Securi, topóre, mesdrele.
Fuióre furca si fusu
La „Don'a^{**}) pe brâu in susu. . . .

Mirese voiniciloru,
Fetitie flacailoru;
Cei carii sunt inorati
Sà remana de obligati, —
Sà nu rupa credint'a
Cu-i a placutu Anuti'a,
Flóre fia cu barbatu,
Cu care se-a cununatu. —
Anulu nou fie manosu
Si tuturoru de folosu!

Ér' voi domni dela potore,
Sà-aveti pielmi si minte 'n capu,
Cà de vaetu si dorere,
Dieu! . . acú ne-amu saturatu;
Vi recomendu, asie dara,
Ca sà progresati in tiéra,
Si sà-aduceti dela Beciu
Sementia si de ciuperce,
Sà semenati pr'in livedi
Si secerati cu honvedii;
Ér' ministrulu de 'ndustria

*) Da, da, am trebuintia de cáta mai multa usturoiu. G. S.

**) Este titlatur'a comune a nevetei lui „Gur'a-Satului”. Red.

Ca să nu péra 'ntre voi,
Faca numai detoria,
Cà-apoi vomu platí o noi,
La pascile cailoru,
Dupa stilulu gâscelorú,
Pone 'n vecii vecilorú. — —
Hai să bemu dar' clocu... clocu... clocu...
Dumnedieu să dea norocu:
Ca si acestu anu cu bine
Sà-lu petrecemu pon' la fine!

Scovarda Gavriile.

**Frustra fierent judicia, nisi etiam executio
et justitiae administratio subsequeretur.**

Denique nu-su bune lucrurile devenite incalcite
sí prefacute in ghicitura, — cumu e buna óra sí
caus'a „Asociatiunei Aradane“ cumu e buna-óra sí
caus'a eleviloru d'in teologi'a d'in Aradu. — Sà
vedemu cést'a d'in urma, cà-ci de prim'a a mai
vorbí ni-a implutu uritulu sí rusínea.

In 1872 s'a decisu in sinodu, cà in teologia
nu póte fi priimitu numai elevulu absolutu de 8
clase gimnasiali, — dér' totusí in 1873 cu ocasiunea
sinodului ne-amu convinsu, cà spre batjocur'a insti-
tutiuniloru nóstre basericesci, cu nerespectarea de-
cisului susu memoratu — in teologia se primira —
asíè botezatu — „conditionati“ — si teneri fore
8 clase. —

Firesce sinodulu d'in 1873 acést'a vatemare a
autoritateri se le nu a potutu-o suferí de la nimene,
neci chiaru de la santii parinti, sà fia fostu ei ma-
car càtu de carunti; pentru acea, in termini destu-
lu de modesti sí blandi, a hotaritu sustinerea sí
pe mai departe a decisului d'in 1872. cu acea, cà
fiindu-cá tenerii, priimiti fore 8 clase gimnasiale, nu
pórta vin'a acestei priimiri, sí astfelu sà nu fia pe-
depsiti pentru vin'a altor'a crutiati cu destula finé-
tia: ei numai asíè sà póta continuá studíulu, —
déca la finea anului scolasticu 187²/₃ voru potè
próduce testimoniú despre absolvirea a lorú 8 clase
gimnasiali. —

Sinodulu a propusu, sí numai Domnedieu scie
cine a dispusu. —

Éca-vi ghicitur'a!

In anulu 187³/₄ sunt priimiti in teologia, nu nu-
mai elevii, carila fi neaanului 187²/₃ nu produsera tes-
timoniulu de 8 clase, — ci contingentulu lorú s'a
mai sporitu sí cu teneri priimiti de estu timpu fore 8
clase; apoi ce e mai síodu! — Intrebi pre unu te-
neru: „cine te-a priimitu?“ Elu respunde: „Domnu-
lu A“, — altulu díce: „Domnulu B.“, alu treilea:
„Domnulu C“ etc, va sà díca: a-ici cine vrea, 'lu
póte priimí in teologia fore neci o respunsabilitate,
pentru-cà dóue decisuri successive unulu altui'a —
a le sinodului nostru, sunt considerate de câte o
nula. —

Frumosu lucru! D'in ce sinodulu — conformu
chiamarei unei corporatiuni basericesci — e mai
blandu, mai crutiatoriu, — d'in ce sí *nerusînarea*
incepe a nu mai avè capetu.

Va cugetá cineva, cà „Gur'a-Satului“ a scrisu
gluma, — dar' nu e gluma — ci e chiaru adeveru,
fia dísu spre ocar'a celoru ce l'au comisu. —

Vomu vedè ce va díce sinodulu venitoriu, —
sí cu ce obrazu voru dá séma ómenii despre esecu-

tarea prompta, legale, conscientioasa a deciselorú si-
nodului espiratu, — cà-ci déca neci facie de asíè
abateri nu vomu sustienè autoritatea corporatiunei
supreme basericesci in eparchia: astadi-mane sino-
dulu va degenerá de instrumentu, de bina, pentru
cei, caror'a li place a jocá astfelu de comedii. —
No dér' bune-su ghiciturile? !

Spectatoru.

Secolulu presinte.

O tu secolu fericitu,
Cine 'n tine n'a traitu,
Dieu, cà tare a gresítu.

Cocón'a Chiriá'a.

Nu ve cuprindia minune,
De vedeti multe prostii,
Lucruri síode sí nebune,
Sí gróse rafinari. —
Ci lasati pre toti sí tóte,
Cà sà jóce rolulu lorú,
Faca cine totu ce póte,
Faca, chiar sí cioroboru ;
Cà-ci in secolulu presinte,
Naintamu cu zelu potinte!

Cà-ci acum in lumea mare
Ori sí incatrau picesci,
Observedi lucruri, de care
Rídi, pana stai sà plesnesci ;
Si sà credeti vorbei mele,
Multi vreu a fi carturari,
Se batu dupa *cruci* sí *stele*,
Sà devina ómeni mari ;
Cà-ci in secolulu presinte
Naintamu cu zelu potinte!

Ici vedemu unu domnu bravu, mare,
Cà nutresce 'n pieptulu seu,
Totu „dreptate“, „neaternare“,
Sí ne spune totu mereu,
Cum-cà pentru a sa natiune.
Ori candu ar morí voiosu, —
Inse acésta expresiune,
Mane o-'ntórcé pe dosu,
Cà-ci in secolulu presinte,
Dinsulu merge inainte!

Colo-unu tineru, óre-care, —
Ce neci nu s'a scuturatu,
De pravulu scólei, in care,
Póte neci n'a studiatu ;
Adi voiesce, ca sà tréca,
De *omu mare* sí 'nvetiatu ;
Cà e 'n stare, ca sà faca,
Vre unu simplu operatu, —
Cà-ci, in secolulu presinte,
Naintamu cu zelu potinte!

De vedeti adi vr'unu studinte,
Scriindu versuri, poesii,
Sí indesandu multe cuvinte,
Sub cadintie, múi sí múi,
Cugetandu, cà dinsulu are
Multu talentu de admiratu,

Sà nu ve prinda mirare,
Scíti, cà-adi am naintatu. . .
Cà in secolulu presinte,
Mergemu, mergemu inainte!

Èr' amicul tuu, pre care
Tu ilu cugeti mai fidelu,
Èta, cà d'in intemplanu
Aflii, ce simtiesce elu,
Cum te 'ncèla, cum te vinde,
Ca unu tradatoriu misielu,
Cum in latiu vrea sà te prinda,
Nu te minunà de elu.
Ci numai ti-ada a minte
De secolulu nostru presinte!

Si candu mai vedeti 'n fine,
Pre cine-va critizandu,
Intocmai, cá sî pre mine,
Verdi-uscate insîrandu;
Va fi mai intieptiesce,
Déca nu lu-ti acúsá,
Pentru-cà adi toti, firesce,
Vremu cu lumea a prosperá. . . .
Si in secolulu presinte,
Si noi mergemu inainte!

Nu ve prinda dar' minune,
De vedeti multe prostii,
Lucruri síode sí nebune,
Sí gróse rafinarii. —
Ci lasati pre toti sí tóte,
Cà sà jóce rolulu loru,
Faca cine totu ce póte,
Faceti toti la cioroboru,
Scíti cà 'n secolulu presinte,
Ne trudimu cu toti nainte;

Huhurezu.

Visulu meu.

— Articul modernu. —

Erà o séra lina sí frumósa; bróscle cantau doiosu!

Lun'a tramitea radiale sale preste ómeni, pe telegrafu, sí salutá voiósa pre cei ce faceau planuri, cum s'ar pote inavutí, mai ingraba — chiar sí pe cont'a némulu loru. —

Colea buh'a d'in cóstea stancii începù a-sí versá canticulu seu frumosu sí incantatoriu, sí te facea sà-ti salteze anim'a, ca purecele biétu; d'in cóce versulu farmecatoriu sí atragatoriu a unui magariu, te facea sà melancolizezi — sí se sperezi unu, — timpu frumosu sí favoritoriu — pentru Pist'a sí Michel; ici de alta parte „găgăitulu“ placutu a unoru gâsce, cari inainte de a dormi, voiau a-sí aduce tributulu de séra, — ti revóca in minte pre jupanulu Măcrâi.

Cu unu cuventu totulu te facea sà saltezi de bucuria! . . .

Totulu ti inspirá poesía! . . .

Numai eu stamu in ascernutu sí pacinicu asceptam sà adormu! . . . Dar ce se vedi? . . . — Unu cugetu preste altulu, o idea preste alt'a, carea de carea mai nastrasnica, carea de care mai marétia! . . .

Atate mi se gramadira odata pre capu, incatu neci Han-Tatar, nu ar' fi fostu in stare, a le cuprende tóte. ! —

Cugetamu adeca, intre altele, cà de mi-ar' dá Ddieu

sà am eu toti banii, ce au mancatu unii colectanti, asiú pote fondá o universitate romana in ardealu.

Abiá mi fugí acestu cugetu, candu éta mi vinu altele, d. e. ce póte fi caus'a, cà unii d'intre anteluptatorii nostri se retrasera cu totulu de la luptele natiunali, s. a. Intre aceste adormi, sí am visatu

Lucru mare sí ciudatu! . . .

Paré cà Apolu sí mie

Mi-a datu donu de posie! . .

Mi-a datu sí o lira buna,

Sí d'in lauri o cununa,

Tóte semne, precumu sci,

Pentru cari srciu posii!

Apoi, paré cà m'am pusu

La mesuti'a mea de scrisu,

Sí 'ncepui — in cetinelu

A ciopli la-unu versurelu!

Vremu sà cantu, cà-a mei amici

Suntu fideli, copii voinici!

Bine! . . . 'ncepu . . . mi incordu lir'a,

Ea mi canta -- chiar cu sil'a:

— „Mèi! . . poetii pe la voi

Crescu cà érb'a dupa ploii!“ . . .

Deodata mi pareá cà am saritu in susu!

— Pentru acea, díceam eu in visu — mi-a datu Apolu lir'a, ca sà me faca de batjocura? . . . La draculu cu ea! . . nu-mi trebue! . . .

Nu-mi trebue! . . . E periculósa! . .

Dar' apoi éra suná sí inca de sine, asié:

Nó, acumu voiescu in cetu,

Ca sà-ti cantu alu teu sujetu! . .

Pretinii-'ti suntu bravi coconi,

Decatu cà-su cameleoni! . .

Prietenii-'ti suntu sinceri toti . .

Decatu cà-su Iscarioti!!

Astadí vreu sà-ti deie sfatu,

Mani te vendu pr'in sarutatu, . . .

Te prindu, te ducu la Pilatu . . .

Sà-ti gâtesca spendiuratu!

Ca lovitu de fugeru, paré cà, saru d'in patu chiaru in mediuloculu casei! . . . Óre Apolu voiesce, ca lir'a sà mi le cante tóte pre dosu? . . . Nu-mi trebue, dícu ér' maniosu, chiaru de la elu sà fia! . . . Ea nu-mi canta adeveru; alt'a ar' fi, candu mi-ar' fi cantatu despre unii deputati de la „Pute-a-pesce!“ . .

— Me facu éra resolutu, sí strigu, cà nu mai credu in mus'a mea, candu ea éra mi canta astu-feliu:

„Ba tu crede fetulu meu,

Tóte ce ti-oiu spune eu,

Cà-ci eu, díeu, d'in firu in peru

Ti-spunu numai adeveru!“

Èn! . . ve rogu sí ascultati, cum a cantatu mai departe, sí admirati visulu meu celu multu ciudatu!

Incorda-mi, Musa, lir'a, cà-ci vreu sà cantu a nume: Frumosu sugetu sí nobilu — pre scump'a mea natiune!

Sboratu-a multu fatatulu, timpu orbu de servitute, Sí-acumu Romanulu merge nainte pre-'n trecute!.. In catu, — sà me precepsti, — aducu esemplu viu —

Noi mergemu inainte: ca „raculu d'in pariu!“

Èn' . . cerca numai bine — sà vedi „patriotismu“

— Aflá-vei in multe locuri unu gróznicu „egoismu“!

Te dú sí pr'in salóne, sà vedi cum-'ti vorbescu Domni, dómne, domnióre, in catu te asurdiescu.

Cum limb'a cea sonóra sí dulce, „romanésca!“

È scósa afar' sí 'n locu-i e totu cea „ungurésca!“

Te dú sí pr'in casine romane, — sí i gasi,

Cà nu-su díuare alte si nu poti a ceti,

Decatu — . . . la naib'a, e mare malheuru —

„Kelet“, „Hon“ „Magyar Állam“ sí decatu

„Ellenör!“

Èr' alte nu se afla, neci nu se pomenescu.

Cà-ci jacu in anghiu trantite. . . de neci nul e diaresci!

Aici mus'a incetá, cà cosulu a cantatu, sí eu m'am desteptatu!

Pleigusiu.

MAGAZINULU
 lui
„GUR'A SATULUI“
 Unu actu ciudatu și minunatu.

Ps; 28. Decem. v. 1873 R. m. pr.

Reserv. Nr. 9.

Càtra

Illustritatea sa Dlu Episcopu diecesanu Mirone
 Romanulu

in Aradu

umilit'a rogare

a lui

Onutiu Bradeanu d'in Galsi'a

rogandu-se, pentru ai se dá concediu a
 trece in' parochi'a, respectivè sub pastó
 ratulu dlui preotu Illie Arsiciu.

Ilustrisime Domnule Episcópe!
 Alu meu pré-gratosu Parinte!

Domnulu parochu Serbu, de nenumerate ori
 facundu-mi atari neplaceri, cari me restrangu a
 me cere de sub pastoratulu seu, de oparte, de
 alt'a parte fiindu indestulu convinsu, cà Dsa pre
 mine, este cu anima rea, precum si eu pre Dsa,
 deci pentru incunjurarea neplaceleru, fiindu cà
 e in usu, si chiar neci canónele nu oprescu atari
 dispușetiuni, —

Umilitu me rogu, ca pré gratiosu sà bine-
 voiti, a-mi dá concediu a trece in parochi'a D-lui
 parochu Illie Arsiciu.

Cà la d'in contr'a voiui fi silitu a trece la unire. —

Fiindu-mi soçi'a greu morbósa, póte cà voiui
 a ve lipsa de functiune preutiésca, adi séu mane,
 ca in acésta sà nu fiu inpedecatu, de nou me
 rogu, ca dispușetiunea acést'a inca adi sà se
 implinésca.

Remanendu pre langa sarutarea manei drepte

A Illustritatea Tale

umilitu servu

Onutiu Bradeanu

d'in Galsi'a.

Reserv. Nr. 9

Decisu.

*Cu ómenii, carii socotu a-mi face spaima cu uni-
 rea, — buna óra ca recurintele, — nu amu nemicu
 de lucratu. (! ! !)*

Aradu 28 Decem. v. 1873.

Mironu Romanu m. p.

archimandritu. (?)

Adres'a: R. 9. De la Consistoriulu aradanu

Prea stimatului Domnu

Mircea B. Stanescu

advocatu

Exoffo

in

Aradu.

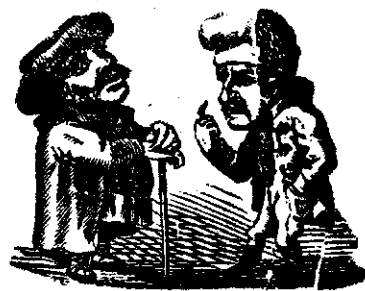
Originalulu se affa in' archivulu lui Gur'a Satului.
 Acum intrebamu:

1.) Astu-feliu crede S. S. dlu nou alesulu eppu,
 cà se cuvine a respunde obiectivu la umilit'a rogare
 a unui credintiosu crestinu? si

2.) ce l'a indemnatu a trimite, si a adresá, acea
 rogare, unei a trei'a persóne, care nu a contrasig-
 natu si nu a scrisu acea rogare?

Suntemu curiosi de respunsulu S. S.

TAND'A si MAND'A.

T. Ha ha ha!

M. Da ce-i, frate Tand'a?!

T. Ha ha ha!

M. O bata-te instantiele. ce ridi asie de cu
 dulce?

T. Da cum sà nu ridu, ha ha ha, de fiascoulu
 unguriloru, ha ha ha — in confiniile militare, ha
 ha ha!

M. Ei, vedi cà pe acolo guvernulu n'a apucatu
 sà imbete bravii graniceri cu apa rece!

Concursu.

Devenindu postulu protopresbiterialu d'in H. . . .
 vacantu, pentru ocuparea acelu postu, pr'in acést'a
 se escrie concursu. De la concurentu se cere:

1. Sà arate cu documente, cà-e destulu de
 mare siretu.

2. Ca scie umblá la cafenele.

3. Cà se pricepe bine la jocu — in carti.

4. Cà-e romanu, cu simtiuri natiunale, cum-i
 place lui Pist'a.

5. Sà documenteze cu documinte valide, cà se
 pricepe la belitura materiale a teologiloru docen-
 tiloru si popiloru. —

6. Cà scie rumpe botele de spatele credin-
 tiosiloru sei. —

7. Póte locu ori unde, in, s'au afore de impe-
 riu si numai la impartesirea veniteloru incurse d'in
 mai josu descrisele emoluminte, are a se presentá.

Emolumintele suntu:

a) venitele stolare parochiali, pentru cari inse
 nu e indatoratu a funcioná, —

b) tóte venitele anuale d'in esarenderea sta-
 tiuniloru invetiatoresci, —

c) venitele d'in vinderea statiuniloru parochiali
 celu pucienu 100—70 fl v. a.

Concurentii sà-se adresese càtra

Gur'a-Satului.